

Do Klánovic za krásou podzimu.

Výlet do Klánovic a okolních lesů v těchto podzimních dnech, nabízí barevné pohledy do míst kde příroda přímo vrůstá do města. Klánovice jsou bez nadsázky město v lese a les ve městě. Jsou také asi jedinou vilovou čtvrtí v okolí Prahy, které se nedotkla žádná panelová nebo řadová výstavba, v minulých letech, ani v současnosti.

Kromě nezaměnitelné a pěkné přírody, mají Klánovice i svoji zajímavou minulost. Výrazně se do ní zapsala dvě jména. Václav Klán a Rudolf Utěšil. Příběh Václava Klána který vlastně obec, která byla později po něm pojmenována v roce 1878 založil, by mohl posloužit jako varování některým dnešním rádoby podnikatelům. Spekulacemi s pozemky dosáhl velkého bohatství, později se mu ale přestalo dařit a nakonec umírá v roce 1903, v absolutní chudobě. Nic to ale nemění na tom, že tehdejší obec po dohodě s úřady založil a zasloužil se i o zřízení železniční zastávky v její blízkosti. Letos mu za to klánovičtí slavnostně odhalili na čestném místě, pamětní desku a bustu.

O něco později přichází do Klánovic v roce 1924 Rudolf Utěšil. Úspěšný pražský stavitel. V té době již stálo v Klánovicích devadesát honosných vil, sedm restaurací a penzion. Utěšil kupuje pozemky a přichází s projektem výstavby lázní a nachází k nim i důležitý léčivý pramen.

Dobové snímky lázní z roku 1928.



Projekt to byl opravdu ambiciózní, vzniká malá kolonáda, bazény, francouzská jídelna, dvě restaurace, ordinace lékařů, ubytovací penziony a další objekty. Lázně se tehdy staly společenským centrem významných osobností pražské společnosti. Voda byla jímána z podzemních vrtů, pomocí větrné energie. Později se ukázalo, že vše, byl tak trochu podvod. Pramen zde opravdu byl, ale s léčivostí to bylo slabší. Obhájit se dala pouze radioaktivita, která byla tehdy v módě. V roce 1948 bylo vše zestátněno a následovala postupná devastace. Co z lázní zbylo do dnešní doby, na to se podíváme při našem toulání Klánovicemi.

Cestu jsme začali na severním okraji Klánovic u sportovního a rekreačního komplexu. Jeho součástí jsou bazény a autocamp, jeden z nejhezčích v okolí Prahy. Na koupání to nebylo a tak jsme pokračovali do lesa, hned za areálem. Zdejší les Cyrilov dříve Vidrholec se netěší zrovna nejlepší pověsti, již dříve zde přepadávali loupežníci a i dnes by se asi něco podobného našlo.

Nás se ale na dnešní výlet sešlo patnáct, tak odvážně vstupujeme do lesa, s pocitem bezpečí. Zdejší převážně listnatý les pro svou podzimní barevnost rozhodně stojí za návštěvu.



Lesem jsme došli do ulice Utěšilova. Zde je vidět co zbylo z původních lázní. Není toho mnoho. Lázně byly po roce 1950 postupně zbourány a pozemky rozprodány. Zachoval se pouze malý pavilon vstupní registrace pacientů a velká soukromá vila stavitele Utěšila, která se nyní opravuje.

Kaple Matky Boží a pomník na památku padlých, v první světové válce.



Kaple i pomník byly postaveny v parku na pokraji lázní. Zasloužila se o to tehdejší „Okrašlovací společnost“. Díky jí bylo zřízeno i veřejné osvětlení a chodníky. V naší době se již staly jenom němými svědky likvidace lázeňských objektů. Nyní nezbývá než obdivovat okolí těchto památek. Na pozemcích stíněných vysokými borovicemi jsou většinou opravené původní vily, nebo super moderní sídla.

Na fotce jsme v ulici která prochází celými Klánovicemi s názvem „V Pátém“.



Ta se stává dvakrát do roka doslova magnetem turistů. Je zde vysazena přes jeden kilometr dlouhá višňová alej. Těžko říci kdy je krásnější, v plném květu a nebo obsypaná černými plody? Ty zůstávají pro ozdobu nesklizeny na stromech.

Současné centrum představuje klánovická škola TGM, na náměstí Hedviky Vilgusové, spisovatelky a významné ilustrátorky. Její dílo představuje na šedesát knih, autorů jako je Božena Němcová, Eliška Krásnohorská a další. Ilustrovala i jedno z vydání Bible, nebo třeba Pohádky tisíce a jedné noci. Byla do své smrti občankou Klánovic a v roce 2008 byla po ní dokonce ve vesmíru pojmenována jedna z planetek.

Na druhé straně náměstí jsme si prohlédli letos slavnostně odhalenou bustu Václava Klána a cestou plnou zajímavých staveb, až pohádkových tvarů se zase chystáme do lesa.



Les Cyrilov je dávno prohlášen chráněnou přírodní památkou a opravdu je zde co chránit. My jsme si to namířili po naučné stezce k rybníkům Na Placinách. Cestou, kdo má zájem si může přečíst vše o zdejší přírodě a historii na jednotlivých zastaveních.



Rybníky oklopené ze všech stran podzimním lesem, jsou po odbahnění a zpevnění hrází opět o něco krásnější. Jeden je chovný, druhý pro sportovní rybolov.

Od rybníků není daleko k bývalé lichtenštejnské hájovně s miniaturní ZOO.

Patnáct turistů plus jedna slečna před hájovnou.



Od hájovny jsme došli po lesní pěšině ke golfu. Cesta vede přes prameny Blatovského potoka. Tady se pramínky spojují v potůček vlastně v bažinách, v těch se na chvíli ocitla i naše lesní cestička. Ale poradili jsme si a golf, tedy alespoň to co z něj zbylo je před námi.



Klánovický golf, postihl stejný osud jako klánovické lázně. V padesátých letech byl prohlášen za buržoazní sport, pro nás nevhodný a golfové pozemky byly rozorány a na nich vysazeny lesní porosty. Bývalý majitel Golf klub Praha se nyní již několik let pokouší o obnovu golfového hřiště. Naráží však na odpor místních obyvatel. Obávají se kácení lesa a problémů s příjíždějícími auty. Jejich odpor je houževnatý a po pravdě řečeno asi oprávněný. Nás ochranka pustila pouze na dohled klubovny a bývalé restaurace. Zřejmě z obavy že začneme hrát golf s těmi našimi trekovými holemi přímo před klubovnou.

U golfu jsme se s klánovickým lesem za poměrně teplého podzimního počasí rozloučili a při tom kličkování vilami a lesními pěšinami si mnozí ani nepovšimli že je za námi více jak pětakilometrová pěší túra, kterou zvládli v pohodě úplně všichni. Po pěti minutách čekání, se pro nás na klánovické nádraží přiřítíl patrový Elefant.

Klánovice 31.10.2014, kronika Mirek,
fotografie Jarmila Kočová.

